

VÕTA EESKIRI

KTG õppekavavälise õppimise arvestamine koolis õpetatava osana

Õppija võib taotleda varasemate õpingute ja töökogemuse (VÕTA) arvestamist õppekava täitmisel. Varasemate õpingute ja töökogemuse arvestamisel hinnatakse omandatud pädevuste vastavust õppeaine/õppekava õpitulemustele sõltumata omandamiskohast ja –vormist ja lähtudes kooli kvaliteedinõuetest. Õppekava täitmisel võib arvestada gümnaasiumiõppes kogu ulatuses väljaspool kooli õppekava sooritatud õpingute tulemusi ja töökogemust, va riigieksamid, mis tuleb sooritada koolis ja mis on gümnaasiumi lõpetamise tingimuseks. Varem sooritatud riigieksamite arvestamine toimub vastavalt eksami sooritamise ajal kehtinud riiklikule regulatsioonile. Erialast töökogemust arvestatakse, kui see on seotud õppekava või õpitava õppeainega. Hindamisel võib nõuda pädevustesti sooritamist või omandatu muul viisil tõendamist.

VÕTA eesmärgid:

- elukestva õppe toetamine,
- õppe paindlikumaks muutmine,
- õppija aja ja ressursi kokkuhoid,
- inimese eelnevate teadmiste, oskuste ja pädevuste väärtustamine, hoolimata viisist, kuidas need on omandatud

Varasemate õpingute ja töökogemuse arvestamise puhul taotleja:

- tutvub kooli õppekavaga, selgitamaks, millised omandatud kogemused võivad sobida taotlemiseks; • esitab vormikohase taotluse koos vajaliku tõendusmaterjaliga VÕTA komisjonile;
- vastutab esitatud andmete ja dokumentide õigsuse eest;
- esitab vajadusel täiendavaid dokumente.

Taotlemise etapid varasemate õpingute ja töökogemuse arvestamisel

VÕTA arvestamise protsess koosneb järgmistest etappidest:

- taotleja nõustamine ja eneseanalüüs;
- taotluse koostamine ja esitamine;
- taotluse hindamine;
- otsuse tegemine ja tagasiside andmine;
- esitatud vaide korral vaide menetlemine.

Varasemate õpingute ja töökogemuse arvestamise protsessi ja reeglitega tutvumine

Taotlejal tuleb pöörduda õppenõustaja poole, kes aitab mõista, kuidas taotlemine toimub ja kas varasemalt õpitu õppekava konteksti sobib. Esmaseks nõustamiseks tuleb kaasa võtta tõendusmaterjal õpitu kohta. Õppija võib esitada ka portfoolio ehk õpimapi.

Portfoolio on materjalide kogum, mis esitatakse mapina. Portfoolio näitab isiku tugevaid külgi, oskusi ja kogemusi ning võib sisaldada väga erinevaid materjale. Õpimapis kirjeldatakse teadmisi, mida omandati tänu kogemustele. Tõendusmaterjal tuleb esitada nii, et seda saab hinnata.

Õppenõustaja otsustab, kas esitatud tõendusmaterjal sobib.

VÕTA arvestamiseks on järgnevad võimalused:

- ainekursuse arvestamine (ülekanndmine) tõendava dokumendi alusel (tunnistus, tõend jne) õppenõustaja poolt,
- ainekursuse arvestamine taotluse alusel aineõpetajal, kus on põhjendatud omandatu sobivus õppekavaga.

Taotluse hindamine

Õppija esitab vastava taotlusvormi ning lisab nõutava tõendusmaterjali. Viimast saab koguda, koostada ja esitada ainult taotleja. Tõendusmaterjali puhul on oluline, et tegemist peab olema taotleja enda sooritatud töödega ja omandatud teadmiste/oskustega, omandatud teadmised/oskused peavad vastama nõutud haridustasemele, esitatav tõendusmaterjal peab olema asjassepuutuv ja otseselt seotud õppekavaga. Õppenõustaja nõustab taotlejat taotluse ettevalmistamisel, vaatab, et taotlus oleks täidetud korrektselt ja kogu vajalik teave ning dokumendid olemas. Juhul, kui varasemate õpingute või töökogemuse käigus õpitu sobib arvestamiseks, edastab õppenõustaja taotluse aineõpetajale ülevaatamiseks ja otsustamiseks.

Otsus ja tagasiside

Iga otsuse (nii negatiivse kui positiivse) korral antakse taotlejale tagasisidet ja infot otsuse kohta maksimaalselt 30 päeva jooksul pärast taotluse esitamist.

Hindaja kannab otsuse juurde:

- milliste dokumentide või vahendite abil õpiväljundeid/pädevusi tõestati ja otsus tehti,
- milline kursus õppekavast on loetud varasemate töökogemuste arvestamise alusel sooritatuks ja kuidas seda on hinnatud,
- mitterahuldamise korral põhjenduse, miks ei saa taotlust rahuldada. Hindaja edastab taotlusvormi koos arvestamise otsusega õppija õppenõustajale, kes teavitab sellest õppijat. Õppenõustaja lisab taotlusmaterjalid ja otsuse õppija dokumentide juurde või mitterahuldamise korral tagastab õppijale. Õppenõustaja kannab hinde/arvestuse kooli sisevõrku. Võimalikud kitsendused taotluse rahuldamiseks on järgmised:
- Tähtajaline aegumine - kui õppimine on toimunud väga kaua aega tagasi, siis võidakse seda pidada aegunuks. Sellisel juhul võib tekkida vajadus hinnata, millisel tasemel on omandatu säilinud. Samas on tõenäosus, et omandatud teadmised ja oskused aeguvad, väiksem siis, kui taotleja töötab vastavas valdkonnas.
- Sisuline aegumine - näiteks infotehnoloogia erialaained võivad sisuliselt üsna kiiresti aeguda, aga üldteadmistega õppeained on ka pikema perioodi möödudes sama sisuga.

Vaidlustamine

Taotlejal on õigus esitatud taotluse arvestamise otsus vaidlustada vastavalt kooli hindamisjuhendile.

Koos taotlusega on nõutav ka vastava tõendusmaterjali esitamine:

- varasemate õpingute puhul – akadeemiline õiend, hinnetelett, diplom;
- täienduskoolituste puhul – tunnistus, tõend;
- töökogemuse puhul – ametisse nimetamise käskkirja koopia, ametijuhend, töökogemusest õpitu analüüs, portfoolio vm
- riigikaitse puhul – sõjaväepilet